

Kronoby kulturlandskap

Kulturlandskap

- Kronoby kulturlandskap klassas som värdefull kulturmiljö på nationell nivå i Österbottens landskapsplan 2030 (RKY 1993)
- Inom kulturlandskapets avgränsning finns två RKY 2009-områden: Kronoby kyrka med omgivning och Torgare prästgård
- Det dominerande elementet i landskapsstrukturen är ådalen där byvägen och bebyggelsen följer ån
- I centrum ligger den äldre bebyggelsen som ett band invid Kronoby å. Utanför centrum är bebyggelsen i huvudsak placerad i gårdsgrupper i sluttningarna och på backarna intill ådalen

Kruunupyyn kulttuurimaisema

Kulttuurimaisema

- Kruunupyyn kulttuurimaisema on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi (RKY 1993) Pohjanmaan maakuntakaavassa 2030
- Rajaukseen kuuluu kaksi RKY 2009 -aluetta: Kruunupyyn kirkko ympäristöineen ja Torgaren pappila
- Maisemarakenteen hallitsevin elementti on jokilaakso, jossa kylätie ja asutus myötäilevät jokea
- Keskustassa vanha asutus sijoittuu nauhamaisesti Kruunupyynjoen varteen. Keskustan ulkopuolella asutus on pääosin sijoittunut taloryhmiksi rinteille ja mäenkumpareille jokilaakson varteen

Nedervetil kulturlandskap,

Kronoby

Kulturlandskap

- Nedervetil kulturlandskap klassas som värdefull kulturmiljö på nationell nivå i Österbottens landskapsplan 2030 (RKY 1993)
- Inom kulturlandskapets avgränsning finns två RKY 2009-områden: Nedervetil kyrka och Tast by
- Områdets landskapsstruktur består av Perho å, samt av de vidsträckta, böljande odlingslandskapen med aktivt jordbruk
- Bebyggelsen är placerad på kullarna i landskapet
- Innanför avgränsningen finns Åbacka hängbro
- Bebyggelsen i Kaino består av 7 gårdar från 1800-talet och början av 1900-talet, vilka ligger placerade på en backe i landskapet
- Bebyggelsen i Slotte består av 5 tätt placerade gårdar som ligger uppe på en backe i odlingslandskapet
- En av gårdarna är från slutet av 1700-talet, de andra från slutet av 1800-talet

Alavetelin kulttuurimaisema,

Kruunupyö

Kulttuurimaisema

- Alavetelin kulttuurimaisema on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi (RKY 1993) Pohjanmaan maakuntakaavassa 2030
- Rajaukseen kuuluu kaksi RKY 2009 -aluetta: Alavetelin kirkko ja Tastin kylä
- Maisemarakenne koostuu Perhonjoesta sekä laajasta, kumpuilevasta viljelymaisemasta, joka on yhä maatalouskäytössä
- Asutus sijoittuu maiseman kumpareille
- Åbackan riippusilta kuuluu rajaukseen
- Kainossa on seitsemän 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa mäenkumparelle rakennettua taloa
- Slottessa on viisi taloa lähemmäs viljelymaisemasta kohoavalla mäenkumpareella
- Yksi taloista on rakennettu 1700-luvun lopulla, muut ovat 1800-luvun loppupuolelta

Haavisto,

Nedervetil, Kronoby

Byggd kulturmiljö

- Haavisto klassas som värdefull kulturmiljö på landskaps- eller regional nivå i Österbottens landskapsplan 2030
- Haavisto är exempel på en gårdsgrupp invid en insjö där byggnaderna ligger koncentrerade mot syd invid stranden
- De dominerande elementen i landskapsstrukturen är insjöarna och de kuperade terrängformerna
- Bebyggelsen består av 5 gårdar
- En av gårdarna används som semestergård och en av gårdarna fungerar som byagård
- Sägs ha bebotts i slutet av 1600-talet

Haavisto,

Alaveteli, Kruunupyy

Rakennettu kulttuuriympäristö

- Haavisto on luokiteltu maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaaksi Pohjanmaan maakuntakaavassa 2030
- Haavisto on edustava esimerkki järven etelärannalla sijaitsevasta tiiviistä taloryhmästä
- Maisemarakennetta hallitsevat järvet ja kumpuileva maasto
- Asutus koostuu viidestä talosta
- Yhtä taloa käytetään lomatalona ja yksi toimii kylätalona
- Alueella on tiittävästi ollut asutusta 1600-luvun lopussa

Nabba, Terjärv, Kronoby

Kulturlandskap

- Nabba klassas som värdefull kulturmiljö på landskaps- eller regional nivå i Österbottens landskapsplan 2030
- Nabba ligger högt i landskapet och utgör en knutpunkt i landskapsstrukturen som bildar en axel med kyrkbacken
- Bebyggelsen i Nabba ligger uppe på en backe i landskapet intill Hemsjön
- Nabba var bebott redan innan år 1549
- Bebyggelsen följer den ursprungliga vägsträckningen
- Byggnaderna är huvudsakligen från början av 1900-talet, stora och ljusmålade

Nabba, Teerijärvi, Kruunupyy

Kulttuurimaisema

- Nabba on luokiteltu maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaaksi Pohjanmaan maakuntakaavassa 2030
- Korkealla paikalla sijaitseva Nabba muodostaa maisemarakenteen solmukohtan samassa linjassa olevan kirkonmäen kanssa
- Asutus sijoittuu Hemsjön-järven rannalla olevalle mäelle
- Alueella oli asutusta jo ennen vuotta 1549
- Asutus myötäilee alkuperäistä tielinjausta
- Rakennukset ovat pääosin 1900-luvun alkupuolelta, suuria ja vaaleiksi maalattuja

Småbönders, Terjärv, Kronoby

Kulturlandskap

- Småbönders klassas som värdefull kulturmiljö på landskaps- eller regional nivå i Österbottens landskapsplan 2030
- Bebyggelsen följer landskapsstrukturen och ligger på kullarna och i sluttningarna i det skarpt kuperade odlingslandskapet
- Småbönders är en levande by
- Landskapsbilden präglas av det aktiva jordbruket
- Den första bebyggelsen kom till Småbönders i början av 1600-talet

Småbönders, Teerijärvi,

Kruunupyy

Kulttuurimaisema

- Småbönders on luokiteltu maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaaksi Pohjanmaan maakuntakaavassa 2030
- Asutus myötäilee maisemarakennetta ja sijoittuu jyrkästi kumpuilevan viljelymaiseman kukkuloille ja rinteille
- Småbönders on elävä kylä
- Maisemakuvaa leimaa elinvoimainen maatalous
- Ensimmäiset asukkaat saapuivat alueelle 1600-luvun alussa

Sandbacka sanatorium, Kronoby

Byggd kulturmiljö - objekt

- Objektet har inte tidigare värdeklassificerats på landskapsnivå
- Tidigare sanatorium byggt på 1920-talet
- Fungerar idag som äldreboende

Sandbackan parantola Kruunupyö

Rakennetun kulttuuriympäristön kohde

- Kohdetta ei ole aikaisemmin luokiteltu maakunnallisesti
- Entinen parantola on rakennettu 1920-luvulla
- Toimii nykyään vanhusten palvelukotina

Kaitåsen, Terjärv, Kronoby

Kulturlandskap

- Kaitåsen har inte tidigare värdeklassificerats på landskapsnivå
- Den första bebyggelsen kom till området efter år 1750
- Landskapet på Kaitåsen är ett öppet, småskaligt landskapsrum med odlade åkrar
- På området finns en gårdsgrupp med två österbottensgårdar från 1891 respektive 1700-talet, samt ett nyare bostadshus
- Österbottensgårdarna är i privat ägo och används sommartid
- På området finns flera gamla stengärdesgårdar som följer den ursprungliga vägen ner mot gårdsgruppen vid Kaitäjön

Kaitåsen, Teerijärvi, Kruunupyö

Kulttuurimaisema

- Aluetta ei ole aikaisemmin luokiteltu maakunnallisesti
- Ensimmäiset asukkaat saapuivat alueelle vuoden 1750 jälkeen
- Maisema on avointa, pienipiirteistä maisematilaa viljeltyine peltoineen
- Alueella on kahden vuonna 1891 ja 1700-luvulla rakennetun pohjalaistalon muodostama taloryhmä sekä uudempi asuinrakennus
- Pohjalaistalot ovat yksityisomistuksessa ja käytössä kesäisin
- Alueella on useita vanhoja kivivaitoja Kaitäjönjärven rannalla sijaitsevalle taloryhmälle johtavan alkuperäisen tien varressa

